

Školní preventivní strategie

Předkladatel: Mgr. Tomáš Pilch
zodpovědná osoba: Mgr. Tomáš Pilch

Složení preventivního týmu:

metodik prevence: Mgr. Tomáš Pilch

výchovný poradce: Mgr. Barbora Nábělková

Charakteristika školy

Školu navštěvuje 368 žáků, k 1.9.2024. Škola se nachází v regionu, kde se zhoršuje sociální klima. Roste nezaměstnanost rodičů, sociální situace rodin je špatná. V souvislosti s touto problematikou pozorujeme nárůst různých projevů rizikového chování dětí. Velmi často se objevuje kouření, vandalismus, vulgární vyjadřování, agrese, šikana a kyberšikana.

Cíle programu:

Krátkodobé:

- Plnění MPP
- Pravidelná činnost školního preventivního týmu.
- Školní parlament – zapojení žáků do akcí školy.
- Zvýšit preventivní aktivity.
- Využívat odbornou literaturu.
- Pravidelné setkávání rodičů (třídní schůzky, pohovory).
- Seznámení rodičů s www stránkami.
- Ocenění pozitivních projevů dětí v různých oblastech.

Střednědobé:

- Zlepšovat komunikační dovednosti, schopnost vytvářet přátelské vazby, asertivní dovednosti, zlepšování sebeovládání, nenásilné zvládnání konfliktů a stresu.
- Zvyšovat sociální kompetence dětí a mládeže, rozvíjet dovednosti, které vedou k odmítání všech forem sebestrukce, projevů agresivity.
- Podporovat volnočasové aktivity a zájmové kroužky, které zajišťuje škola, DDM, sportovní kluby města.
- Průběžně vzdělávat všechny pracovníky školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Spolupráce mezi pedagogy.

Dlouhodobé cíle

- Plnit pilíře Zdravé školy
- Snížit počet sociálně patologických jevů u žáků školy.
- Snížit projevy agresivity.
- Vytvářet osobní kladné vzory.
- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel (Školní řád, třídní pravidla).
- Vést k vzájemné ohleduplnosti a pomoci.
- Vytvořit funkční strategii školy v oblasti prevence SPJ.
- Rozvíjet sociální dovednosti, odpovědnost za chování a uvědomění si důsledků jednání.
- Prohloubit u dětí zájem o vlastní zdraví.
- Vytvořit pozitivní sociální klima, pocit důvěry, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu bez strachu a nejistoty.
- Pěstovat mravní a morální hodnoty společenských norem chování.
- Spolupracovat s jinými institucemi – PČR, MěÚ – soc. kurátoři, PPP, střediska volnočasových aktivit – Kotva, Maják

Vymezení cílové populace

Žáci základní školy 1. - 9. ročník

Pedagogové a ostatní zaměstnanci školy

Rodiče žáků a širší veřejnost

Zpracování konkrétních témat prevence do vzdělávacího procesu

- oblast zdravého životního stylu – výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity – Zdravá škola
- oblast společenskovední – formy komunikace, sociální dovednosti
- oblast přírodovědná – biologie člověka, fyziologie, chemie
- oblast rodinné a občanské výchovy
- oblast sociálně právní – právní aspekty sociálně patologických jevů, postoj společnosti k společensky nežádoucím jevům, práva dítěte apod.

1) Rozsah znalostí žáků

I. stupeň

- a) Znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu, zdraví jako základní lidské hodnoty.
- b) Mají vědomosti, jak udržovat zdraví a zdravý životní styl.
- c) Žáci dokáží pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog, zneužíváním léků.
- d) Znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek.
- e) Znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl.
- f) Znají zdravotní a sociální rizika návykových látek a argumenty ve prospěch zdraví.
- g) Umí pojmenovat základní mezilidské vztahy.
- h) Ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozuje jeho práva.
- i) Vědí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování aj.), je protiprávní.

II. stupeň

- a) Žáci znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem.
- b) Znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.
- c) Umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly.
- d) Znají významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí.
- e) Umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky.
- f) Umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví.
- g) Znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny.
- h) Ví, že zneužívání dítěte je trestné.
- i) Umí diskutovat o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestné právní problematice návykových látek.
- j) Ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít.

Výchovně vzdělávací aktivity v rámci vyučování

K vytváření žádoucích postojů, dovedností a vědomostí žáků směřuje výuka některých předmětů – především občanské a rodinné výchovy, přírodopisu, chemie a tělesné výchovy, na 1. stupni pak prvouky a přírodovědy. Témata oblasti „Zdravý životní styl“ je zpracován v Projektu podpory zdraví ve škole na léta 2013 – 2016.

Besedy, semináře a vzdělávací programy s externími odborníky:

- Hasík, preventivní program, 2. a 6. ročníky
- Burza povolání pro vycházející žáky – Den otevřených dveří v DK
- Láska, sex a vztahy pro 9. ročník
- Informační a poradenské středisko Karviná, volba povolání, žáci 9. tříd
- Preventan Cup – sportovní soutěž pro I. stupeň
- Preventivní program o dospívání „Čas proměn“ – S tebou o tobě - pro dívky 6. ročníků
- Řekni drogám ne! – 8. a 9. ročník
- Den Země – DDM Orlová

Akce školy

- Lyžařský výcvik
- Škola v přírodě 1. a 2. stupeň
- Školní výlety
- Sportovní soutěže
- Třídní schůzky rodičů prvňáčků,
- Třídní schůzky na I. a II. stupni
- Preventivní programy (dle nabídky organizací)

Témata týkající se protidrogové prevence v jednotlivých ročnících:

Rv, Ov 6. 7. ročník

- základní poučení o drogách,
- procvičování dovedností odmítání nabízené drogy
Ov 8. roč.
- cyklus protidrogové prevence (4 hod.)
Př 8. roč.
- návykové látky, důsledky jejich užívání,
- škodlivé důsledky kouření, alkoholismu
Pč 8. roč.
- drogy a léčivé rostliny
Ch 9. roč.
- rozdělení drog podle chem. složení
Tv 1. – 9.roč.
- výchova ke zdraví

Péče o žáky z „rizikových skupin“ a žáky zdravotně či sociálně znevýhodněné

Škola věnuje velkou pozornost žákům, kteří patří do „rizikových“ skupin – žákům s různými handicap, s problematickým rodinným zázemím, s problémy v oblasti vztahů s vrstevníky apod. Těžiště této činnosti leží v práci učitelů, metodika prevence, výchovného poradce, spolupracujeme s PPP a v závažných případech s příslušnými odděleními sociálních odborů.

Práce školy v preventivních aktivitách

- individuální vzdělávací plány – vypracovávají se pro každého integrovaného žáka
- pohovory s rodiči – TU, VP, MP, vedení školy, popřípadě přítomnost sociálního kurátora (podle charakteru problému)
- aktivní práce preventivního týmu
- třídnické hodiny
- cílené programy pro určité třídy
- soustavné monitorování individuálních problémů žáků, zjišťování příčin těchto problémů
- dotazníky sociogramy, rozhovory se žáky

- třídní učitelé ve spolupráci s vedením školy budou mít podchycenou
- neomluvenou absenci žáků a způsoby řešení.
- zapojení žáků do přípravy a realizace akcí školy – školní parlament
- konzultační hodiny – jsou stanoveny, ale mohou se uskutečnit dle potřeby kdykoliv před nebo po vyučování, o přestávkách
- schránka důvěry – je umístěna ve vstupním vestibulu školy (odpovědi na dotazy VP a NP).
- podporovat žáky v mimoškolních aktivitách
- aktivní účast žáků v městském projektu „Přírodní vědy moderně a interaktivně“
- pokračovat ve využívání „Oranžového hřiště“ v odpoledních hodinách a nadále využívat otevřené dětské hřiště v době vyučování i po vyučování (1. stupeň a ŠD)
- pomocí preventivních programů žákům ukazovat správnou cestu jejich budoucí volby
- tvoření a provádění preventivních programů preventivním týmem na škole
- pokračovat ve spolupráci s ostatními subjekty zabývajícími se prevencí sociálně patologických jevů
- zapojit do školních i mimoškolních aktivit rodiče

Trávení volného času dětí

- třídní učitel ve spolupráci s rodiči se bude zajímat o mimoškolní aktivity žáků, trávení jejich volného času,
- bude informovat žáky i rodiče o kroužcích ve škole a kroužcích jiných zájmových organizací. (www stránky školy)
- informace o práci školní družiny

Formy spolupráce rodiny a školy

- třídní schůzky, seznámení s MPP, konzultačními hodinami MP, Školním řádem
- Dny otevřených dveří
- adaptace žáků z 1. stupně na 2. stupeň ZŠ (pro rodiče žáků 6. ročníku)
- besedy s rodiči žáků 8. a 9. tříd k volbě povolání
- spolupráce a pomoc rodičů na akcích pořádaných Školním parlamentem
- prázdninový maratón

Řešení přestupků

Se Školním řádem jsou seznámeni žáci i rodiče. V případě podezření ze zneužívání návykových látek, dealerství apod. budou provedena tato opatření:

- individuální rozhovor se žákem, dle zjištěných informací pak spolupráce s rodinou, popřípadě doporučení odborníka
- v případě nezájmu rodičů spolupráce se sociálním odborem, oddělením péče o dítě, pediatrem
- v případě dealerství spolupráce s PČR.

Metodik prevence zajistí spolupráci s ostatními pracovníky školy (hlavně p. uklízečky), aby si všímaly podezřelých věcí v šatnách, chodbách, a na WC atd.

Škola bude nadále spolupracovat s odborníky (PPP, OHS, PČR, sociálními kurátory, okresním metodikem preventivních aktivit, CPP).

Škola bude zajišťovat jednorázové akce: exkurze v jednotlivých předmětech,

besedy a přednášky nabízené DK, DDM, CPP, OHS, Slezskou diakonií aj.

Materiály k protidrogové prevenci-publikace, videokazety, informativní letáky jsou soustředěny u MP, kabinet VP. Škola bude využívat možností dalšího vzdělání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů.